Gemeente Utrecht

tav gemeenteraad

Utrecht, 19 april 2021

Betreft: Standpunt SportUtrecht Roeien in Utrecht

Geachte gemeenteraad,

Al ruim een eeuw verbindt het Utrechtse roeien meerdere generaties op het water. Niet alleen van ouder op kind wordt de roeisport doorgegeven, ook via de studentenroeiers blijft de traditie van de roeisport in Utrecht behouden.

De Utrechtse roeiverenigingen staan bekend als vitale en sterke sportorganisaties met een belangrijke sportieve en sociale rol voor de stad. Op het Merwedekanaal gaat de roeisport over van generatie op generatie en daarnaast zijn ook jeugdroeiers en studentroeiers met elkaar via het water verbonden. Daarbij voorzien ze in aanbod van recreatie tot aan topsport en zijn ze met hun Olympische rolmodellen een bron van inspiratie voor de stad.

De Utrechtse roei situatie is uniek. Nergens in Nederland roeien er zo veel mensen op zo weinig water. Nergens gaan breedtesport en wedstrijdsport zo hand in hand. Én nergens werken verenigingen zo intensief samen met elkaar, de omgeving en de stad. Het Merwedekanaal in Utrecht is daarmee één van de grootste sportgebieden van Utrecht en daarmee van direct belang voor de ambities van gezonde verstedelijking van de stad. Daarbij, roeien is een groeisport. Alle drie de roeiverenigingen hebben stevige wachtlijsten en zouden in potentie dus nog meer Utrechters kunnen laten genieten van hun sport.

Tegelijkertijd brengt dit intensieve gebruik door de roeisport zowel op het water als in relatie tot de binnenstedelijke groeiambities van de stad spanningsvelden met zich mee. Onlangs presenteerde Utrecht met haar nieuwe ruimtelijke visie, beschreven in het koersdocument RSU 2040, het geprognotiseerde toekomstbeeld voor de stad. Utrecht als ’10 minuten stad’, waar alles wat mensen nodig hebben binnen handbereik is. Een krachtige en ambitieuze toekomstvisie, die SportUtrecht onderschrijft, met “Gezond stedelijk leven voor iedereen” en een duurzaam gezonde stad als belangrijke uitgangspunten. Ambities en plannen die ook raken aan de toekomst van de roeisport in Utrecht.

Naar aanleiding van de RSU 2040, de inhoudelijke reactie hierop van de Utrechtse roeiverenigingen en de startnotitie visie Stadswater, zien wij als SportUtrecht aanleiding voor het formuleren van een eigen standpunt betreft de toekomstige positie van het roeien voor de stad. De toekomst van roeien in Utrecht is al lang en breed onderwerp van gesprek en het is tijd om nu écht een keuze te maken en die ook daadwerkelijk te realiseren. Met dit standpunt kijken we vanuit een toekomstbril naar het belang van de roeisport voor Utrecht, en ook naar de bredere betekenis van sport en bewegen voor de ontwikkeling van Merwedekanaalzone als modern nieuw woongebied en de stad als geheel. Daarbij houden we rekening met de bredere context van watergebruikers en een veilig scenario voor alle watergebruikers.

Een oplossing voor top- en wedstrijdsport
Gelet op de alsmaar toenemende druk op het Merwedekanaal lijkt ons de combinatie van topsport en breedtesport roeien niet haalbaar. Verplaatsen van de topsport is daarmee in onze ogen een noodzakelijke keuze. Vianen zou op zeer korte termijn een oplossing moeten zijn voor de topsporters. Ook voor de middellange termijn is het wenselijk dat in fase 1 wordt gestart met het mogelijk maken van de roeibaan Rijnenburg, door strategische grondaankoop door de gemeente. Op deze manier kan al snel een begin gemaakt kan worden met de uitvoering van de roeibaan, goed en veilig ingepast met overige waterrecreatie.

Sportvriendelijke Merwedekanaal: focus op breedtesport
Voor de breedtesport staan wij sympathiek tegenover het idee een deel van het Merwedekanaal (zo veel mogelijk) te bestemmen voor breedtesport. Verschillende sporters en achterliggende organisaties moeten dan een gezamenlijk plan opstellen voor veilig en plezierig gebruik van het water. Dit vraagt dat rondvaart – ook op de lange termijn - geweerd wordt. Om alles passend te maken, lijkt het verstandig/noodzakelijk met tijdslots te gaan werken. Over de handhaving van deze tijdslots moet nagedacht worden.

Veiligheid op en langs het water
Het veiligheidsvraagstuk van ‘van de brug springende kinderen’ speelt alleen op echt warme zomerdagen. Die zullen er meer komen, maar blijven desondanks beperkt tot een aantal dagen en tijdstippen per seizoen. Hier kan rekening mee worden gehouden door bij hoge temperaturen in bepaalde tijdslots geen ander verkeer zoals roeiers en suppers toe te laten dan alleen ‘van de Driewerf de stad uit’. Een andere oplossingsrichting is het aanwijzen van bepaalde vaste zwemplekken in het kanaal tijdens warme dagen.

Ten behoeve van de veiligheid is het belangrijk dat in het ontwerp van de oevers en eventueel nieuwe bruggen over het water, maximaal rekening wordt gehouden met het vrije uitzicht. Het is essentieel dat de coach vanaf de kant onbelemmerd zicht heeft op het water. Juist ook bij minder ervaren roeiers en voor jeugd. Hier is extra begeleiding vanaf de kant cruciaal voor veiligheid op het water. Wij adviseren de plannen voor ontwikkeling van de oevers en bruggen dan ook in afstemming met de gebruikers van het water te doen, zodat zij vanuit de verschillende criteria die gelden kunnen meedenken over de meest veilige, reële opties. Zo kan door middel van handig gebruik van kleuren het fietspad buiten spitsuur mogelijk zo ingericht worden dat de coaches van de roeiers veilig kunnen fietsen en op afstand kunnen coachen. Daarnaast lijkt het ons verstandig aandacht te hebben voor de zichtbaarheid van de coaches zelf, o.a. door het gebruik van gekleurde hesjes of andere zichtbare hulpmiddelen.

Samen naar een definitieve oplossing
We sluiten af met de oproep aan de gemeente om de roeiverenigingen uit te nodigen aan de tekentafels. Voor het slagen van inpasbaar scenario voor het Merwedekanaal en een definitieve oplossing voor de roeisport is het belangrijk dat zowel de roeiverenigingen als andere watergebruikers meedenken in de planvorming. Niet alleen omdat op die manier op tijd rekening kan worden gehouden met verschillende belangen, maar ook omdat belanghebbenden hierdoor al aan de voorkant zicht krijgen op belangen van andere gebruikers (en daarmee zelf ook gevoel hebben bij de totale opgave). Daarbij moet (en zal) helder zijn dat 'niet alles kan'. Maar samen, binnen de mogelijkheden, kan tot passende oplossingen en samenwerkingsverbanden komen, waar zowel de roeisport, overige gebruikers en de stad behoefte aan heeft én die soms buiten de gebruikelijke inpassingen reiken. Daarbij doen we ook een oproep naar de roeiclubs; kijk naar het brede belang en denk mee hoe de verschillende functies naast en met elkaar kunnen bestaan. Waarbij het definitieve scenario uiteindelijk ook op de steun en invulling van de roeiclubs moet kunnen rekenen.

Met deze aanpak kunnen we van het water een veilige beweegzone maken voor alle gebruikers, mét voldoende toekomstperspectief voor de roeiers. En behouden we de roeisport voor Utrecht.

Met vriendelijke groet,

Joscha de Vries,

directeur bestuurder
SportUtrecht
joscha.devries@sportutrecht.nl